

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף תקציבים

י"א שבט תשפ"ו
29 ינואר 2026

לכבוד:
מר אלי כהן
שר האנרגיה והתשתיות

הנדון: הקמת מתקנים הכרחיים ליתירות ולתחרות במשק הדלק והגפ"מ

1. בפתח הדברים ברצוני לברך אותך על העמידה האיתנה של משק האנרגיה בשנתיים האחרונות, ובפרט, על אספקת כלל צרכי המשק, על אף הפגיעה בבוז"ן, במלחמת "עם כלביא".
2. עם זאת, הפקת הלקחים מהתנהלות משק האנרגיה בכלל, ומשק הדלק בפרט, מעלה כי המשק ניצב בפני אתגרים משמעותיים לאספקה סדירה של דלק וגפ"מ בשגרה ובחירום.
3. אחד מהאתגרים הוא מחסור בתשתיות ייבוא ייצוא של תזקיקים כגון בנזין, סולר, גפ"מ ודלק סילוני, עליו הצביע גם מבקר המדינה.
4. באשדוד, נדרש לחדש את מקשרי הדלק עד סוף שנת 2027 על מנת לאפשר את המשך פעילותם. על פי דיווחים של חברת בית זיקוק אשדוד, ללא אפשרות שימוש במקשרי הדלק, תידרש השבתה של בית הזיקוק. יצוין, כי שיפוץ המקשרים צפוי להביא להתייקרות תעריף הפריקה והטעינה בלמעלה מ-40%, וזאת בהתאם למתודולוגיה המשותפת למשרדי האנרגיה והאוצר, המבטיחה החזר על ההון שנדרש לטובת השיפוץ, כמקובל בוועדת המחירים.
5. בחיפה, מזח התזקיקים הוקם עוד בטרם הוקמה המדינה, ונדרש להחליפו בהקדם במסוף תזקיקים חדש. הקמת המסוף החדש צפויה להביא להתייקרות תעריף הפריקה והטעינה בלמעלה מ-100%, לטובת החזר על ההון הנדרש להקמתו.
6. סביר כי ייקור התעריפים הנ"ל, יביא להפחתת הכמויות הנפרקות ונטענות בחיפה ובאשדוד, דבר שיביא לעליה אוטומטית נוספת במחיר הפריקה, שכן עלויות ההקמה נדרשות להחזר הון המושת על כמויות קטנות יותר. יתרה מכך, מעבר לקוחות לפריקה באשקלון בשל הפרשי מחיר למול פריקה בחיפה תייצר עלות משקית משמעותית של הולכת התזקיקים מנמל אשקלון למרכז ולצפון הארץ, בין אם מדובר בעלות הזרמה מיותרת ובין אם עלות גודש וזיהום מהובלה מיותרת בכבישי ישראל הפקוקים ממילא.
7. נוסף על החשש מהתייקרות השירותים, קיים פער משמעותי ביתירות ובתחרות בתשתיות הגפ"מ בישראל, שגם עליו הצביע מבקר המדינה. כידוע לך משק הגפ"מ הדוק ביותר וכל תקלה קטנה של כשבועיים במתקן הייבוא, עלולה להביא למחסור בחודשי של כ-100 אלף משקי בית, בעונת החורף בהם נדרשים משקי הבית לגפ"מ עבור חימום בתיהם. מלבד התועלת שבשיפור היתירות, הקמת תשתיות ייבוא תביא להגברת התחרות שכן כיום מקשר אשקלון הוא מונופול בייבוא גפ"מ.
8. ברצוננו להדגיש בפניך כי הצעת חוק "ייעול וקידום התחרות במשק הדלק" המקודמת במסגרת חוק ההסדרים, תאפשר למנוע עליית תעריפים חדה על ידי חלוקת עלות ההון בין כלל התשתיות, באופן שיאפשר תחרות בין התשתיות על העלות השולית של הפעלת התשתית. כך, הפעילות תתבצע

במקום היעיל ביותר ברמה המשקית, תצמצם עלויות הזרמה וגודש ותאפשר לפתח תשתיות ליתירות ולתחרות תוך הפחתת עליית התעריף.

9. עקב חשיבות הנושא, אושר החוק בנושא זה במסגרת התכנית הכלכלית לשנת 2026 ושנית בוועדת שרים לחקיקה. בהתאם לכך, ועל מנת למנוע פגיעה ביוקר המחיה ומחסור במשק הדלק, נודה לשיתוף פעולה בנושא בכנסת.

בבבכה,
עלי בינג

סגן הממונה על התקציבים
משרד האוצר

העתק:

בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
אילן רום, מנכ"ל משרד האוצר
יוסי דיין, מנכ"ל משרד האנרגיה
מהרן פרוזנפר, הממונה על התקציבים, משרד האוצר
אבי שמחון, יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה
בת שבע אבוחצירה, מנהלת מינהל הדלק, משרד האנרגיה